

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Навчально-науковий інститут філології та історії Кафедра української мови, літератури та методики навчання	
СИЛАБУС навчальної дисципліни ПСИХОЛІНГВІСТИКА	
Освітній рівень	другий (магістерський)
Статус дисципліни	вибіркова навчальна дисципліна
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Освітньо-професійна програма	«Середня освіта (Українська мова і література)»
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS (120 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форма контролю	залік
Півріччя викладання	друге

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Кабиш Марина Юріївна , д-р пед. наук, старший викладач кафедри української мови, літератури та методики навчання
Контактний телефон	+380660333518
E-mail:	marinkabysh@gmail.com
Консультації	середа з 15.00 до 17.00; платформа Google Meet / Zoom

Кількість часу на вивчення

Лекцій	20
Практичних занять	20
Самостійна робота студента	80
Форма контролю	залік

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

У сучасній багатопредметній і багатооб'єктній науці про мову, яка все активніше взаємодіє з різноманітними сферами наукового (гуманітарного і негуманітарного) знання, виформовуючи численні межові напрями досліджень, **психолінгвістика** займає особливе місце, перебуваючи у тісних зв'язках з такими сферами знань, як психологія, мовознавство, стилістика, етнолінгвістика, комунікативна лінгвістика, педагогіка, культурологія, медицина, етнологія, рефлексологія, дефектологія та ін.

Вивчення курсу «Психолінгвістика» ґрунтується на знаннях, набутих студентами раніше під час вивчення курсів «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Вступ до мовознавства», «Філософія», «Сучасна українська мова», «Педагогіка», «Психологія», «Актуальні проблеми сучасного мовознавства», «Методологія і методи наукових досліджень» тощо.

Мета курсу – ознайомити майбутніх фахівців з основними напрямками сучасної теорії мовлення (усного та писемного) і сформуванню у них навички самостійного діагностичного вивчення мовленнєвої діяльності дитини-дошкільника і школяра.

Завдання навчального курсу:

- засвоїти класифікацію форм і видів мовленнєвої діяльності;
- усвідомити взаємозв'язок психічних процесів, які безпосередньо беруть участь у здійсненні мовленнєвої діяльності або тісно з нею пов'язані;
- ознайомити студентів з процесами розвитку сприйняття, розуміння і породження мовлення у дітей, з урахуванням професійної підготовки студентів особливу увагу приділяти особливостям розвитку мовлення у шкільному віці;
- приділяти увагу як загальнотеоретичним, світоглядним аспектам мовленнєвої діяльності, так і практичним аспектам, пов'язаних з методикою розвитку мовлення, сприяти вивченню мовлення в розвитку та деяких його порушень;
- ознайомити студентів з прийомами дослідження мовлення.

У результаті вивчення курсу здобувач освіти набуває загальні і фахові компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК. Здатність спілкуватися державною мовою в усній і писемній формах.

ЗК. Знання основ філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей тощо.

ЗК. Знання та розуміння предметної області, здатність до інноваційної професійної діяльності відповідно до цілей і завдань освітнього процесу; наявність базових загальних знань для інтерпретації власних досліджень в освітній діяльності.

ЗК. Знання основ гуманітарних наук, що сприяють розвитку загальної культури, здатності до вираження національної культурної ідентичності.

ЗК. Здатність застосовувати знання на практиці, результативно розв'язувати професійні задачі.

ЗК. Здатність орієнтуватися в науково-інформаційному просторі, систематизувати, аналізувати, комбінувати, інтерпретувати наукові знання.

Фахові компетентності (ФК):

ФК. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі, інтегрувати освітні інновації у власну педагогічну діяльність з урахуванням особливостей діяльності закладу та індивідуальних потреб здобувачів освіти.

ФК. Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (студентами, учнями, викладачами, учителями, батьками та ін.), дотримуватися етичних норм у професійній діяльності та впроваджувати їх в освітній простір і суспільство.

ФК. Здатність вільно володіти українською мовою, доцільно послуговуватися мовними ресурсами у процесі фахової і міжособистісної комунікації; спроможність до публічних виступів, володіння загальними закономірностями мовленнєвої поведінки освітянина (у тому числі в науковій сфері).

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН. Розуміє основні підходи, напрями, школи і методи наукового пізнання предметних галузей; виокремлює, аналізує, систематизує проблеми сучасної методології.

ПРН. Знає основні функції й закони розвитку мови як суспільного явища, різнорівневу (системну) організацію української мови та її норми, особливості використання мовних одиниць у певному контексті.

ПРН. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими); здатен знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати сучасну наукову інформацію; сприймати, створювати, аналізувати, оцінювати медіатексти.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ, ВИКЛАДАННЯ, КОНТРОЛЮ

Види занять.

Лекції з елементами бесіди передбачають безпосередній контакт викладача з аудиторією. Із метою активізації пізнавальної діяльності студенти відповідають на запитання за темою заняття, беруть участь в обговоренні дискусійних питань, що не лише сприяє осмисленню й усвідомленню теоретичного матеріалу тематичної лекції, а й розвиває мисленнєво-мовленнєву діяльність майбутніх фахівців.

Практичне заняття з навчальної дисципліни містить теоретичний блок як перелік ключових питань та понять, зміст яких студенти мають опанувати, спрямований на ґрунтовне оволодіння системою психолінгвістичних знань. Практичний компонент, метою якого є формування практичних умінь і навичок, є важливою складовою курсу.

Перелік тем практичних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття, зараховуються під час виставлення підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

Самостійна робота студента (СРС) – це діяльність здобувача, яку виконує студент за завданнями під контролем викладача. Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни та містить завдання типу: реферування першоджерел, опрацювання наукової статті, підготовка повідомлень тощо.

Методи навчання: словесні (лекція, бесіда, диспут), наочні (демонстрування, ілюстрування), практичні (виконання вправ, завдань).

Організаційні та навчальні обов'язки студентів:

- відвідувати лекції (очно / дистанційно (з використанням синхронних технологій дистанційного навчання)), опрацювати матеріали з використанням асинхронних дистанційних технологій навчання (Coogle Class);

- брати участь у практичних заняттях (очно, дистанційно (з використанням синхронних технологій дистанційного навчання)) в обговоренні теоретичних питань, виконанні колективних та індивідуальних завдань, тестуваннях тощо;

- виконувати практичні завдання, передбачені в планах практичних занять, опрацювати матеріали з використанням асинхронних дистанційних технологій навчання (Coogle Class);

- самостійно оволодівати теоретичним матеріалом окремих тем або питань за рекомендованою літературою, складати конспекти, таблиці, схеми, виконувати завдання різного рівня;
- виконувати завдання тематичного, модульного контролю, брати участь у підсумковому тестуванні;
- за потреби отримувати додаткові консультації викладача за змістом навчальної дисципліни;
- мати право на перезарахування тем;
- перескладати пропущені заняття або незадовільні оцінки з певної теми курсу;
- дотримуватися правил техніки безпеки й охорони праці.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Орієнтовна кількість годин, відведених на:		
		лекції	практичні заняття	самостійну роботу (СРС)
Модуль 1. Психолінгвістика як наука і навчальна дисципліна				
1	Тема. Психолінгвістика як наука і навчальна дисципліна	2	2	10
2	Тема. Основи психолінгвістичної теорії	2	2	12
3.	Тема. Особливості експериментальної діяльності в психолінгвістиці	4	4	12
Модуль 2. Мовленнєва діяльність як об'єкт психолінгвістики				
4.	Тема. Основи теорії мовленнєвої діяльності	4	4	12
5.	Тема. Мова як засіб здійснення мовленнєвої діяльності	4	4	12
Модуль 3. Психолінгвістична детермінованість мовленнєвої діяльності				
6.	Тема. Психолінгвістичні теорії процесу породження і сприйняття мовлення	2	2	12
7.	Тема. Психолінгвістичні закономірності опанування мови та розвиток мовленнєвої діяльності в онтогенезі	2	2	10
Разом за семестр		20	20	80

Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Зокрема, самостійна робота студентів із зазначеного курсу передбачає:

- 1) написання рефератів на пропоновані теми;
- 2) складання узагальнювальних схем, таблиць з тем; виконання вправ і завдань.

Перелік питань до підсумкового контролю із дисципліни «Психолінгвістика» (залік)

1. Об'єкт, предмет, мета, основні засади психолінгвістики.
2. Місце психолінгвістики інших наук.
3. Історія і сучасний контекст психолінгвістики.
4. Актуальні проблеми психолінгвістики.
5. Л. С. Виготський як основоположник психолінгвістики.
6. Психолінгвістичний експеримент як метод дослідження.

7. Роль асоціативного експерименту в психолінгвістиці.
8. Метод семантичного диференціала.
9. Методики відновлення мовленнєвого висловлювання.
10. Методи прямого тлумачення слів, класифікації і автоматичного аналізу тексту.
11. Поняття «мовленнєва діяльність».
12. Види мовленнєвої діяльності; предметний зміст мовленнєвої діяльності.
13. Структура мовленнєвої діяльності.
14. Функції мови і мовлення в мовленнєвій діяльності.
15. Загальне поняття про мову як феномен культурно-історичного розвитку.
16. Основні одиниці мови, їх функції в мовленнєвій діяльності.
17. Знаки мови і їх основні функції.
18. Семантична структура слова.
19. Текст як універсальний знак мови.
20. Психолінгвістичні теорії та моделі процесу породження мовлення.
22. Психолінгвістична теорія породження мови в концепції Московської психолінгвістичної школи.
23. Модель механізму породження мовлення за О. Леонтьєвим.
24. Теоретичні концепції процесів сприйняття і розуміння мовлення
25. Психолінгвістика розвитку. Закономірності розвитку мовленнєвої діяльності в онтогенезі.
26. Періодизація мовленнєвого розвитку.
27. Роль довербального етапу в мовленнєвому розвитку.
28. Закономірності опанування лексичного складу мови в онтогенезі.
29. Психологічні закономірності опанування значення слова.
30. Особливості засвоєння звукового, граматичного складу мови в онтогенезі.

Система оцінювання (критерії оцінювання та шкала оцінювання)

Навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Критерії оцінювання

Оцінка ECTS	Сума балів за 100 бальною шкалою	Рівні навчальних досягнень студентів	Критерії
A	90-100	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями	Студент усвідомлює роль і місце психолінгвістики в науці загалом, і власному професійному становленні передусім. Володіє теоретичними відомостями про мову, мовлення, теорію мовленнєвої діяльності, аналізує їх. Знає історію психолінгвістики, вільно оперує її поняттями й категоріями, видами психолінгвістичних експериментів, видами і структурою мовленнєвої діяльності. Здатен до системного мислення, критики й самокритики. Систематизує й узагальнює теоретичний матеріал із психолінгвістики, складає схеми, таблиці, план, тези. Повно розкриває питання під час відповіді, спираючись на вивчений матеріал та знання з суміжних фундаментальних наук (філософії, лінгвістики, педагогіки, психології тощо). Чітко, послідовно, логічно, правильно висловлює власні думки. Під час відповіді ілюструє теоретичний матеріал прикладами, порівнює, аналізує. Виконує всі завдання для самопідготовки до практичних занять, у встановлений термін складає самостійну роботу. Безпомилково виконує завдання контрольних робіт. У кількісному відношенні неточностей допускає не більше 5 % від загального обсягу матеріалу (100 %).
	100		
	99		
	98		
	97		
	96		
	95		
	94		
	93		
	92		
	91		
90			
B	82-89	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження	Студент усвідомлює роль і місце психолінгвістики у власному професійному становленні. Володіє загальними теоретичними відомостями про мову, мовлення, теорію мовленнєвої діяльності, аналізує їх. Знає історію психолінгвістики, вільно оперує її поняттями й категоріями, видами психолінгвістичних експериментів, видами і структурою мовленнєвої діяльності. Систематизує й узагальнює теоретичний матеріал, складає схеми, таблиці, план. Достатньо повно розкриває питання під час відповіді. Чітко, послідовно, логічно, правильно висловлює власні думки. Під час відповіді ілюструє теоретичний матеріал прикладами. Виконує всі завдання для самопідготовки, творчі до практичних занять. У встановлений термін складає самостійну роботу. Якісно виконує завдання контрольних робіт. У кількісному відношенні неточностей, помилок допускає не більше 10 % від загального обсягу матеріалу (100 %).
	89		
	88		
	87		
	86		
	85		
	84		
	83		
82			

С	74-81	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками	Студент усвідомлює роль і місце психолінгвістики у власному професійному становленні. Володіє загальними теоретичними відомостями про мову, мовлення, теорію мовленнєвої діяльності, аналізує їх. Знає історію психолінгвістики, вільно оперує її поняттями й категоріями, видами психолінгвістичних експериментів, видами і структурою мовленнєвої діяльності. Систематизує й узагальнює теоретичний матеріал, складає схеми, таблиці, план. Достатньо повно розкриває питання під час відповіді. Чітко, послідовно, логічно, правильно висловлює власні думки. Під час відповіді ілюструє теоретичний матеріал прикладами. Виконує всі завдання для самопідготовки, творчі до практичних занять. У встановлений термін складає самостійну роботу. Якісно виконує завдання контрольних робіт. Однак допускає помилки під час виконання контрольних робіт. У кількісному відношенні неточностей, помилок допускає не більше 20 % від загального обсягу матеріалу (100 %).
	81		
	80		
	79		
	78		
	77		
	76		
	75		
74			
Д	64-73	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками	Студент не повною мірою усвідомлює роль і місце психолінгвістики у власному професійному становленні. Володіє загальними теоретичними відомостями про мову, мовлення, теорію мовленнєвої діяльності, аналізує їх. Знає історію психолінгвістики, вільно оперує її поняттями й категоріями, видами психолінгвістичних експериментів, видами і структурою мовленнєвої діяльності. Однак не завжди може робити самостійні висновки, узагальнення, а також застосовувати практично набуті теоретичні знання. Відчуває труднощі під час створення опорних матеріалів (схем, таблиць, плану, тез тощо). Не завжди повно розкриває питання під час відповіді. Виконує завдання для самопідготовки до практичних занять (репродуктивні, реконструктивні, творчі) частково й здебільшого за аналогію до опрацьованих колективно. У встановлений термін складає самостійну роботу, звертаючись за консультацією до викладача. Контрольні роботи виконує, користуючись опорними матеріалами. У кількісному відношенні неточностей, помилок допускає не більше 40 % від загального обсягу матеріалу (100 %).
	73		
	72		
	71		
	70		
	69		
	68		
	67		
	66		
	65		
64			
Е	60-63	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижчим за середній	Студент не повною мірою усвідомлює роль і місце психолінгвістики у власному професійному становленні. Частково володіє загальними теоретичними відомостями про мову, мовлення, теорію мовленнєвої діяльності, аналізує їх. Частково знає історію психолінгвістики, вільно оперує її поняттями й категоріями, видами психолінгвістичних експериментів, видами і структурою мовленнєвої діяльності, однак не може практично реалізувати їх. Неспроможний робити самостійні висновки, узагальнення, а також застосовувати практично набуті
	63		
	62		
	61		
60			

			теоретичні знання. Має труднощі у створенні опорних матеріалів (схем, таблиць, плану, тез тощо). Лише частково розкриває питання під час відповіді. Виконує завдання для самопідготовки до практичних занять (репродуктивні, реконструктивні (за аналогією до виконаних колективно)), однак допускає багато помилок. У встановлений термін складає самостійну роботу, звертаючись за консультацією до викладача. Контрольні роботи виконує, користуючись опорними матеріалами. У кількісному відношенні неточностей, помилок допускає не більше 50 % від загального обсягу матеріалу (100 %).
FX	35-59	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни	Студент не повною мірою усвідомлює роль і місце психолінгвістики у власному професійному становленні. На елементарному рівні відтворює загальні теоретичні відомості про мову, мовлення, теорію мовленнєвої діяльності. Не знає історію психолінгвістики. Не оперує основними поняттями та категоріями психолінгвістики. Частково знає види психолінгвістичних експериментів, однак не може практично реалізувати їх. Неспроможний робити самостійні висновки, узагальнення. Відчуває труднощі у створенні опорних матеріалів (схем, таблиць, плану, тез тощо). Елементарно розкриває питання під час відповіді. Виконує завдання для самопідготовки до практичних занять лише за аналогією до виконаних колективно, допускаючи багато помилок. Не складає у встановлений термін самостійну роботу. Не виконує індивідуальні творчі й завдання. Допускає грубі помилки під час виконання контрольних робіт. У кількісному відношенні неточностей, помилок допускає 60 – 70 % від загального обсягу матеріалу (100 %).
F	1-34	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни	Студент не усвідомлює ролі й місце психолінгвістики у власному професійному становленні. На елементарному рівні володіє загальними теоретичними відомостями про мову, мовлення, теорію мовленнєвої діяльності. Не знає історію психолінгвістики, види психолінгвістичних експериментів, види і структуру мовленнєвої діяльності. Не розрізняє основні поняття та категорії психолінгвістики. Не може робити самостійні висновки, узагальнення. Не створює опорні матеріали (схеми, таблиці, план, тези тощо). Не завжди може елементарно розкрити питання під час відповіді. Не виконує завдання для самопідготовки до практичних занять. Не складає у встановлений термін самостійну роботу. Не виконує завдань контрольних робіт. У кількісному відношенні неточностей, помилок допускає 80 – 90 % від загального обсягу матеріалу (100 %).

Здобувачі вищої освіти, які одержали незадовільну оцінку (FX) за шкалою ECTS, мають змогу ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання заліку з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий –

комісії, яка створюється деканом факультету / керівником інституту. Студенти, які отримали незадовільну оцінку (F) за шкалою ECTS, проходять обов'язкове повторне вивчення дисципліни відповідно до чинних нормативних положень Міністерства освіти і науки України та закладу вищої освіти.

Розподіл балів у межах навчальної дисципліни

Практичні заняття						Самостійна робота							Модульний контроль			Залік
Максимальна кількість балів – 40						Максимальна кількість балів – 21							Максимальна кількість балів – 39			Максимальна кількість балів – 0
ПЗ № 1	ПЗ № 2	ПЗ № 3	ПЗ № 4	ПЗ № 5	ПЗ № 6	СР № 1	СР № 2	СР № 3	СР № 4	СР № 5	СР № 6	СР № 7	МК № 1	МК № 2	МК № 3	Всього 100 балів
1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	13	13	13	
6	6	7	7	7	7	3	3	3	3	3	3	3	13	13	13	

Критерії оцінювання реферату

відмінно	1. Повністю виконані всі вимоги: план реферату системно розкриває обрану тему; зміст відповідає пунктам плану; виклад теоретичних відомостей логічний, аргументований; дотримано норми академічної доброчесності; не порушено технічні вимоги оформлення реферату.
добре	1. Незначні зауваження щодо технічного оформлення реферату. 2. Незначні помилки під час висвітлення одного з пунктів плану.
задовільно	1. Тема реферату розкрита не повною мірою. 2. Неповний список літератури. 3. Виклад змісту не системний, аргументи не переконливі, висновки не чіткі.
незадовільно	Вимоги виконано в обсязі менше, ніж на половину.

3. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Список рекомендованих джерел

Основна

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. 2-ге вид., доп. Київ: ВЦ «Академія», 2009. 376 с.
2. Білоусенко П. О. Основи психолінгвістики : навч. посіб. Київ : Видавничий дім «КМ Академія», 2020. 256 с.
3. Бондаренко Н. І. Мова, комунікація, культура: психолінгвістичний аспект. Львів : Видавництво ЛНУ ім. І. Франка, 2021. 280 с.
4. Виготський Л. С. Мислення і мова / Л. С. Виготський ; пер. з англ. О. Юрченко. Київ : Дух і Літера, 2022. 356 с.

5. Воробйова О. В. Психолінгвістичні механізми мовленнєвої діяльності. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2021. 198 с.
6. Домрачева І. Р., Аксьонова І. О. Основи мовленнєвої діяльності: навч. посіб. Вінниця, 2018. 101 с.
7. Зубрицька М. Семіотика культури і психолінгвістика: взаємозв'язки. Львів : Літопис, 2021. 220 с.
8. Кайдалова Л. Г., Пляка Л. В. Психологія спілкування: навч. посіб. Харків: НфаУ, 2011. 132 с.
9. Коваль Л. М. Психолінгвістика: методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти магістерського рівня освітньо-професійної програми «Українська мова та література». Вінниця : Видавництво ФОП Кушнір Ю.В., 2021. 68 с.
10. Куранова С. І. Основи психолінгвістики : навч. посіб. К. : Академія, 2023. 208 с.
11. Психолінгвістика. Навчально-методичний посібник / Укладач Лелека Т. О. Кропивницький, 2022. 121 с.
12. Психологічна енциклопедія : А–Я / [авт.-упор. О. М. Степанов]. К. : Академвидав, 2006. 424 с.
13. Савінова Н. В. Психолінгвістика: Навчально-методичний посібник / Н.В. Савінова, М.І. Берегова. Миколаїв: видавець Торубара В.В., 2020. 92 с.
14. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля, К., 2006. 716 с.
15. Семенюк О. А., Паращук В. Ю. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 240 с.
16. Семенюк О. А., Паращук В. Ю. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. К.: Видавничий центр «Академія», 2010. 240 с.
17. Томашевська Ю. Л. Психолінгвістика: навчально-методичний посібник. Одеса : Астропринт, 2019. 220 с.
18. Хомський Н. Мови та свідомість; пер. з англ. В. Кушніренко. Київ : Дух і Літера, 2020. 280 с.
19. Цимбалюк І. М. Психологія спілкування: навч. посіб. Київ: Професіонал, 2004. 304 с.

Додаткова:

1. Білоус І. В. Стратегічні можливості застосування нейролінгвістичного програмування (НЛП) в спорті. *Вісник Прикарпатського університету*. Серія: Фізична культура. 2017. Вип. 27–28. С. 32–37.
2. Валуйська М. Ю. Теоретичні засади застосування методу контент-аналізу під час вивчення криміналізації особистості. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. 2016. № 4. С. 187–189.
3. Герасимчук Н. Контент-аналіз у системі сучасних методів дослідження публіцистичних текстів. *Журналістика*. 2010. № 9. С. 15–163.
4. Дегтярьова К.В. Основи теорії мовної комунікації: Навчально-методичний посібник для студентів факультету філології та журналістики напряму підготовки 6.020303 «Філологія. Українська мова і література». Полтава, 2012. 70 с.
5. Зайко Л. Маніпуляція в ЗМІ як засіб дегуманізації сучасного суспільства. *Філософія як культурна політика сучасності : тези доповідей III Всеукраїнської наукової конференції (Острого, 23-24 жовтня, 2015 р.)*. Острого, 2015. С. 143–145.
6. Засекіна Л. В., Пастрик Т. В. Основи психології та міжособове спілкування: навч. посіб. 2-е вид. Київ, 2018. 216 с.
7. Кайдалова Л. Г., Пляка Л. В. Психологія спілкування : навч. посіб. Харків, 2011. 132 с.
8. Калмикова Л. О. Психологія мовлення і психолінгвістика: навчальний посібник для студентів ВНЗ. К.: Переяслав-Хмельницький педагогічний інститут, в-во «Фенікс», 2008. 245 с.

9. Карпчук Н. П. Маніпулятивні технології в рекламі. *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки*. Міжнародні відносини : наук. журн. / гол. ред. Н. Н. Коцан. 2009. № 11. С. 118–121.
10. Кіреєнко К. В. Мовна сугестія як об'єкт лінгвістичного дослідження. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка* : філологічні науки. 2018. №2 (316). С. 194–203.
11. Коваль Л. М. Психолінгвістика : методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти магістерського рівня освітньо-професійної програми «Українська мова та література». Вінниця : Видавництво ФОП Кушнір Ю.В., 2021. 68 с.
12. Комунікативно-прагматичні аспекти мовлення : конспект лекцій для студентів факультету лінгвістики напряму підготовки 6.020303 «Філологія». Київ: НТУУ «КПІ», 2015. 85 с.
13. Костенко Н. Мас-медіа у виборах: ціннісні орієнтації політичної сфери. *Політична думка*. 2001. № 6. С. 18–20.
14. Мудраченко Т. Б. Сугестія як засіб мовленнєвого впливу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологічна». 2015. Вип. 56. С. 211–215.
15. Ніколаєнко С. Психологічні особливості базових видів сугестії. Режим доступу : 08-Nikolaenko.pdf (nbuv.gov.ua).
16. Попович М. В. Поняття «дискурс» у метафоричному та логіко-лінгвістичному розумінні. *Філософська думка* : український науково-теоретичний часопис. 2003. Вип. 1. С. 27–36.
17. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. К.: Вид. центр «Київський університет», 1999. 308 с.
18. Публіцистика. Масова комунікація : медіа-енциклопедія / за заг. ред. В. Ф. Іванова. К. : Академія укр. преси : Центр вільної преси, 2007. 780 с.
19. Руда О.Г. Мовне питання як об'єкт маніпулятивних стратегій у сучасному українському політичному дискурсі : монографія. К., 2012. 232 с.
20. Селіванова О. О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики (аналітичний огляд) / О.О. Селіванова. К. : Укрфітосоціологічний центр, 1999. 147 с.
21. Шкіцька І. Ю. Маніпулятивні тактики позитиву: лінгвістичний аспект : монографія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. 440 с.

Інформаційні ресурси:

1. Психолінгвістика. Простір Психології, URL <https://psychology.space/>
2. Основи психолінгвістики. Електронний науковий репозитарій ВНУ імені Лесі Українки, URL <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/18655>
3. Основи психолінгвістики, URL <https://academia-pc.com.ua/product/317>